

ITÄ- JA POHJOIS-SUOMEN HUIPPUKOKOUKSEN KANNANOTTO

East & North
FINLAND
Itä- & Pohjois-
SUOMI

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat edellyttävät seuraavia toimenpiteitä Valtioneuvoston aluekehittämispäätöksessä 2020–2023 esitettyjen tutkimus-, kehitys-, innovaatio- ja hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi:

- Eurooppa-neuvoston huippukokouksessa 17.–20.7.2020 Itä- ja Pohjois-Suomeen osoitettu erityisrahoitus ja harvaan asuttujen alueiden erityismäärärahan korotus tulee kohdistaa Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämiseen täysimääräisesti.
- Koko Suomeen on rakennettava kattava valokuituverkko ja tuotava 100 Mbit/s yhteydet kaikkien saataville. Kuntien laajakaistahankkeisiin kuuluvista maksuosuuksista on luovuttava. 5G-yhteyksien saatavuutta harvaanasuilla ja maaseutumaisilla alueilla tulee edistää.
- Päätöksenteossa tulee tukea monipaikkaisuutta ja vahvistaa valtion läsnäoloa ja palveluiden saatavuutta alueilla kokeilemalla sekä ottamalla käyttöön erilaisia verotus- ja palveluratkaisuja.
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) rahoituksen tulee mahdollistaa monipuolisesti vähähiilisyytavoitteita tukeva toiminta Itä- ja Pohjois-Suomessa.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat edellyttävät Suomen noudattavan heinäkuun 2020 Eurooppa-neuvoston huippukokouksen linjauksia. Itä- ja Pohjois-Suomeen osoitettiin uusi 100 miljoonan euron erityisrahoitus ja pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityismäärärahaan, ns. NSPA-tukeen, tehtiin korotus 30 eurosta 40 euroon/hlö/vuosi. Nämä tulee kohdistaa Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämiseen täysimääräisesti.

Itä- ja Pohjois-Suomen erityisolosuhteet ja kansainvälisessä kehityksessä mukana pysyminen edellyttävät rakenteellisia uudistuksia niin julkisella kuin yksityisellä sektorilla, niin palveluiden, tuotantoketjujen kuin työnkin uudelleen järjestämisessä. COVID-19-pandemia ja sen synnyttämät haasteet yhteiskunnalle ovat entisestään syventäneet uudistumisen tarvetta. Pandemian vaikutukset alueiden kasvulle ovat sekä lyhyt- että pitkävaikutteisia, mikä edellyttää sekä nopeita että pitkäjänteisiä kehittämistoimenpiteitä, jotka huomioivat alueiden erityispiirteet.

Yritysten ja julkisen sektorin digiloikka mahdollistaa palveluiden tarjoamisen tehokkaammin ja suuremmalle käyttäjäjoukolle kuin paikkaan sidottu palvelu. Digitaalisuuden tuoma työn muutos mahdollistaa monipaikkaisuuden, jolloin työtä voidaan tehdä mistä päin Suomea tahansa. Myös valtio pystyy lisäämään toimintojensa läsnäoloa alueilla paikkariippumattoman teknologian ansiosta.

Alueilla tulee olla toimivat rakenteet digiloikan täysimääräiseksi hyödyntämiseksi. **Suomeen on rakennettava kattava 100 Mbit/s valokuituverkko.** Tässä valtion tulee selvittää ja hyödyntää mahdollisten rahoituslähteiden kuten palautumis- ja elpymisvälineen (RRF) käytettävyys. **Nykyisestä vaatimuksesta kuntien osallistumisesta laajakais-tahankkeiden rahoittamiseen tulee luopua.** Valtion tulee huolehtia kansalaisten ja elinkeinoelämän digitaalisesta osaamisesta vahvistamalla digituen palveluita. **Suomen tulee mahdollistaa monipaikkaisuus ja sähköisten ratkai-sujen hyödyntäminen mahdollisimman laajasti kokeilemalla ja ottamalla käyttöön erilaisia verotus- ja palvelurat-kaisuja.** Tukemalla digitaalisuutta ja sen toimintaedellytyksiä valtio edistää tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimin-tojen ja yritysten kasvua, sekä kansallista huoltovarmuutta. Koillisväylän datakaapelin toteuttamiseksi liikenne- ja viestintäministeriön tulee selvittää tietoliikenteen runkoreittien kapasiteetti ja käynnistää toimenpiteet havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat tukevat komission 26.2.2020 maaraportin liitteessä D esitettyä näkemystä oi-keudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) rahoituksen kohdentamista Itä- ja Pohjois-Suomeen. **JTF:n rahoitusta tu-lee voida hyödyntää paitsi turpeen uusiin käyttömuotoihin, niin myös mahdollisimman laajasti tutkimus-, kehitys-, innovaatio- ja hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamiseen.** Itä- ja Pohjois-Suomessa on vahvaa tutkimus-, kehitys-, ja innovaatio-osaamista mm. energian varastointiin, biopolttoaineisiin ja metsän monipuoliseen hyödyntämiseen liittyen. Tukemalla näihin liittyviä kokeiluja ja pilotteja sekä maakuntien vahvuuksiin pohjautuvia osaamiskeskitty-miä tuetaan samalla Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestointien kasvua ja hiilineutraalia yhteiskuntaa.

Hyväksytty Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokouksessa 9.10.2020

Jyrki Kaiponen
Maakuntajohtaja, Keski-Pohjanmaan liitto

Pauli Harju
Maakuntajohtaja, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Marko Korhonen
Maakuntajohtaja, Pohjois-Savon liitto

Pentti Malinen
Maakuntajohtaja, Kainuun liitto

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja, Etelä-Savon maakuntaliitto

Mika Riipi
Maakuntajohtaja, Lapin liitto

Risto Poutiainen
Maakuntajohtaja, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

